

Muistokirjoitus

Professori Erkki Kivi

Suomalaisen kasvinjalostuksen uranuurtaja, professori Erkki Kivi kuoli Hyvinkäällä 85-vuotiaana 28.12.2014.

Professori Erkki Kivi (6.6.1929-28.12.2014)

Filosofian maisteri, sittemmin lisensiaatti ja tohtori sekä kasvinjalostustieteen dosentti Erkki Kivi työskenteli jalostajana Hankkijan kasvinjalostuslaitoksen Tammiston tilalla vuodesta 1952. Vuodesta 1963 hän johti laitosta, jonka toiminnot siirrettiin vuonna 1972 Tuusulan Anttilan koetilalle.

Uransa alkuvaiheessa Erkki Kivi vastasi useiden viljelykasvien jalostuksesta, mutta ohrasta tuli hänen elämäntyönsä. Huolimatta käytännönläheisyydestään ja kyvystään saada laaja yleisö ymmärtämään jalostuksen saloja, Erkki Kivellä oli vahva tiedemiehen ote. Jalostuksen ohella hän keskittyi mm. mutaatio- ja polyploidiatutkimuksiin.

Erkki Kivi valmistui maisteriksi Helsingin yliopistosta perinnöllisyystiede pääaineenaan ja väitteli tohtoriksi, kun ala edistyi huimin askelin. Vuonna 1962 Crick, Watson ja Wilkins saivat Nobel-palkinnon paljastettuaan DNA:n molekyyliarakenteen, mikä mullisti ymmärryksen ominaisuuksien periytymisestä. Nuorena tutkijana hän ammensi uuden tiedon, ennakoi uusien menetelmien mahdollisuudet eikä arkaillut pitää tieteellisen kasvinjalostuksen puolta näennäistieteen nostaessa päätään.

Erkki Kiven luotsaama Hankkijan kasvinjalostuslaitos tuotti joukon suomalaisen kasvinviljelyn merkkipaaluina pidettyjä lajikkeita, joiden myötä kansallinen satoisuuskehitys eteni huimaa vauhtia samalla, kun viljelyvarmuus parani.

Erkki Kivi oli jo nuorena tutkijana kansainvälisesti aktiivinen ja hänestä tuli tunnettu, arvostettu ja pidetty asiantuntija. Hänellä oli lukuisia luottamustehtäviä ja hän oli suosittu dosentti yliopistossa. Tiedon välittymisen hän varmisti kirjoittamalla Pölyä pinsetin kärjissä -kirjan, jonka kurssilaiset saivat harvinaisena huomiona omakseen. Professori Erkki Kivi vangitsi laajan yleisön mielenkiinnon esitelmöidessään ja kirjoittaessaan kasvinjalostajan arjesta sekä viljelystä Suomessa ja maailmalla. Kaiken keskellä hänellä riitti aikaa tukea nuoria jalostajia ja tutkijoita kommentoimalla heidän aikaansaannoksiaan, kunnes omat siivet alkoivat kantaa.

Hänelle myönnettiin professorin arvonimi ja hänet vihittiin kunniatohtoriksi.

Jäätyään eläkkeelle hän omisti aikansa perheelleen vaarina ja sittemmin isovaarina.

Professori Erkki Kivi on jättänyt suomalaiselle kasvinjalostukselle arvokkaan perinnön ja meille kaikille hänet tunteneille suuren joukon lämpimiä muistoja.

Professori Pirjo Peltonen-Sainio

Kirjoittajalla on ollut tammistolaisesta pikkutyöstä lähtien ilo ja kunnia tuntea Erkki Kivi.